

Brüsszel, 11.7.2007

COM(2007) 391 végleges

FEHÉR KÖNYV

FEHÉR KÖNYV A SPORTRÓL

(a Bizottság előterjesztése)

{SEC(2007) 932}

{SEC(2007) 934}

{SEC(2007) 935}

{SEC(2007) 936}

1. BEVEZETÉS

„A sport minden férfi és nő öröksége, hiánya semmivel sem pótolható.” – Pierre de Coubertin[1]

A sport[2] egyre fejlődő szociális és gazdasági jelenség, amely jelentősen hozzájárul az Európai Unió stratégiai céljaként kitűzött szolidaritás és jólét eléréséhez. A sport fejlesztésének olimpiai eszményképe Európában született meg a nemzetek és kultúrák közötti megértés és béke előmozdítása és a fiatalok nevelése érdekében, és a Nemzetközi Olimpiai Bizottság és az Európai Olimpiai Bizottságok Szervezete által támogatott cél.

Az európai polgárok szívesen sportolnak, az emberek többsége rendszeresen folytat sporttevékenységet. Fontos értékeket teremt, mint csapatszellem, szolidaritás, tolerancia és becsületes játék, elősegítve a személyes fejlődést és kiteljesedést. Előmozdítja az EU polgárainak aktív társadalmi szerepvállalását és ezáltal hozzájárul az aktív uniós polgárság terjedéséhez. A Bizottság elismeri a sportnak az európai társadalomban betöltött meghatározó szerepét, különösen amikor a polgárokhoz kell közelebb kerülnie és olyan kérdéseket kell kezelnie, amelyek közvetlenül érintik őket.

A sport azonban az európai társadalomban újonnan megjelent veszélyekkel és kihívásokkal is szembesül, mint a kereskedelmi nyomás, a fiatal játékosok kihasználása, dopping, rasszizmus, erőszak, korrupció és pénzmosás.

Ez a kezdeményezés az első alkalom, amikor a Bizottság a sporttal kapcsolatos kérdésekkel átfogó módon foglalkozik. Általános célja a sport Európában betöltött szerepével kapcsolatos stratégiai iránymutatás, viták ösztönzése a speciális problémákról, nagyobb láthatóság biztosítása a sport számára az uniós politikaalkotásban, valamint a közfigyelem felhívása az ágazat szükségleteire és sajátosságaira. A kezdeményezés célja az olyan fontos kérdések bemutatása, mint az uniós jog alkalmazása a sportra. Szintén törekszik további sporthoz kapcsolódó intézkedések uniós szinten történő kiemelésére.

E Fehér Könyvet nem a semmiből kell megteremteni. A sport a közösségi vívmányok alkalmazásának tárgyát képezi és az európai szakpolitikák számos területen jelentős és egyre növekvő hatással vannak a sportra.

Az Európai Tanács a sport sajátos természetéről és Európában betöltött társadalmi szerepéről szóló 2000. decemberi nyilatkozata elismerte a sport európai társadalomban betöltött fontos szerepét és sajátosságait, amelyeket figyelembe kell venni a közös politikák végrehajtásakor („Nizzai nyilatkozat”). Ez hangsúlyozza, hogy a sportesemények szervezése a sportszervezetek és a tagállamok elsődleges felelőssége a sportszövetségek központi szerepével. Világossá teszi, hogy a sportszervezeteknek gyakorolniuk kell a saját sportágaik „nemzeti és közösségi jogszabályok megfelelő figyelembevételével” történő szervezésének és ösztönzésének feladatát. Ugyanakkor elismeri, hogy „a Közösség nem rendelkezik ugyan közvetlen hatáskörrel ezen a területen, mégis figyelembe kell vennie a szerződés különböző rendelkezésein alapuló tevékenységei során a sportban rejlő és azt különlegessé tevő szociális, pedagógiai és kulturális funkciókat, a sport szociális szerepének megőrzéséhez elengedhetetlen etikai kódex és szolidaritás tiszteletben tartása és ápolása végett”. Az európai intézmények elismerték a sport az európai társadalomban betöltött szerepének sajátosságát az önkéntességen alapuló struktúrákban az egészségügy, oktatás, társadalmi integráció és kultúra területén.

Az Európai Parlament az elmúlt években érdeklődéssel figyelte a különböző kihívásokat amelyekkel az európai sport szembesült, és rendszeresen foglalkozott a sporttal kapcsolatos kérdésekkel.

E Fehér Könyv elkészítéséhez a közös érdeklődésre számot tartó kérdésekben a Bizottság számos konzultációt valamint online konzultációt folytatott a sportban érdekelt felekkel. Ezek eredménye szerint jelentős elvárások mutatkoznak a sport szerepét és a területet érintő uniós intézkedéseket illetően.

A Fehér Könyv a sport társadalmi szerepére, a gazdasági vonatkozásaira és európai szervezésére, illetve e kezdeményezés későbbi nyomon követésére fókuszál. További EU fellépésekre irányuló konkrét javaslatok egy Pierre de Coubertinről elnevezett cselekvési tervben vannak összefogva, amely terv a Bizottság által megvalósítandó vagy támogatott tevékenységeket tartalmazza. Egy személyzeti munkadokumentum tartalmazza a javaslatok háttéranyagát, beleértve a Sport és EU Versenyszabályok, Sport és Belső Piaci Szabadságok, valamint az érdekelt felekkel folytatott konzultációk mellékleteit.

2. A SPORT TÁRSADALMI SZEREPE

A sport az emberi aktivitás olyan területe, amely az Európai Unió polgárait nagyban érdekli és óriási potenciállal rendelkezik, hogy összehozza őket, mindenkit elérve, tekintet nélkül az életkorra vagy szociális származásra. A 2004 novemberi Eurobarometer felmérés[3] eredménye szerint az európai polgárok körülbelül 60 %-a vesz részt sporttevékenységben rendszeresen, mintegy 700 000 sportklubban vagy azon kívül, amelyek maguk is számtalan szövetség vagy egyesület tagjai. A sporttevékenységek legnagyobb részét amatőr keretek között folytatják. Az európai polgárok egészségének javítása mellett a sportnak vagy egy nevelési dimenziója, valamint szociális, kulturális és rekreációs szerepe. A sport társadalmi szerepe az unió külkapcsolatait megerősítő potenciállal is rendelkezik.

2.1 A közegészség fejlesztése a fizikai aktivitás által

A fizikai aktivitás hiánya növeli a túlsúly, elhízás, valamint számos krónikus betegség, például szív- és érrendszeri megbetegedések és cukorbetegség előfordulásának esélyét, amelyek csökkentik az életminőséget, veszélyeztetik az egyén életét valamint az egészségügyi költségvetés és a gazdaság számára is terhet jelentenek.

A Bizottság Fehér Könyve „A táplálkozással, túlsúllyal és elhízással kapcsolatos egészségügyi kérdésekre vonatkozó európai stratégiáról”[4] kiemeli a fizikai aktivitás csökkenésének visszafordítására irányuló lépések fontosságát, és a két Fehér Könyvben a fizikai aktivitás területén javasolt intézkedések kiegészítik egymást.

Az egészséget javító fizikai aktivitás eszközeként a sportmozgalmaknak nagyobb hatásuk van, mint bármely egyéb szociális mozgalomnak. A sport az emberek számára vonzó, megítélése pozitív. A sportmozgalmak felismert egészségjavító fizikai aktivitásra ösztönző potenciálja azonban gyakran kihasználatlan marad, és fejlesztésre szorul.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) felnőttek számára napi minimum 30 perc, gyermekek számára 60 perc mérsékelt fizikai aktivitást javasol (beleértve, de nem kizárólag sportolást). Szükséges lenne, hogy a tagállamokban az állami hatóságok és a magánszervezetek egyaránt hozzájáruljanak e cél eléréséhez. A közelmúltban végzett tanulmányok szerint e területen nem történik elegendő előrelépés.

(1) A Bizottság iránymutatások kidolgozását javasolja a tagállamokkal 2008 vége előtt a fizikai aktivitással kapcsolatos új célkitűzések tekintetében.

A Bizottság az egészségügyi, oktatási és sportágazatok együttműködésének miniszteri szintű ösztönzését javasolja a tagállamokban, a túlsúly, elhízás és más egészségügyi kockázatok csökkentésére irányuló koherens stratégiák kidolgozása és végrehajtása végett. Ebben az értelemben a Bizottság arra biztatja a tagállamokat, hogy vizsgálják meg, hogyan lehetne az aktív életmód eszméjét terjeszteni a nemzeti oktatási és képzési rendszereken keresztül, ideértve a tanárképzést is.

A sportszervezeteket arra biztatja, hogy vegyék számításba lehetőségeiket az egészségjavító fizikai aktivitásra, illetve folytassanak ilyen irányú tevékenységet. A Bizottság megkönnyíti az információ és a legjobb gyakorlatok cseréjét különösen a fiatalokkal kapcsolatban és helyi közösségi szinten.

(2) A Bizottság létrehoz egy többéves, uniós Egészségjavító Fizikai Aktivitás (HEPA) hálózatot, és adott esetben a terület egyedi vonatkozásaival foglalkozó kisebb, koncentráltabb hálózatokat.

(3) A Bizottság az egészségjavító fizikai aktivitást a sporttal kapcsolatos tevékenységeinek sarokköveként fogja kezelni, és törekedni fog e prioritás jobb figyelembevételére a vonatkozó pénzügyi eszközökkel kapcsolatban, beleértve a következőket:

- 7. kutatási és technológiai fejlesztési keretprogram (az életmód és egészség szocio-kulturális aspektusai);

- A közegészségügyi program 2007-2013;
- Az ifjúság és polgárság programok (együttműködés a sportszervezetek, iskolák, civil társadalom, szülők és más szülők között helyi szinten);
- Az élethosszig tartó tanulás programja (tanárképzés és iskolák közötti együttműködés).

2.2 Összefogás a dopping elleni küzdelemben

A dopping világszerte nagy veszélyt jelent a sportra, beleértve az európai sportokat is. Aláássa a nyílt és tisztességes verseny elvét. Általában demotiváló tényező a sportban, és a hivatásos sportolókat méltánytalan stressznek teszi ki. Komolyan befolyásolja a sport megítélését és súlyosan fenyegeti az egyén egészségét. A dopping elleni küzdelem során európai szinten mind a bűnüldözési, mind az egészségmegőrzési dimenziókat figyelembe kell venni.

(4) Az új doppinganyagokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos információk megfelelő időben és biztonságos módon való cseréje céljából partnerkapcsolatokat lehetne kiépíteni a tagállamok bűnüldöző szervei (határőrségek, országos és helyi rendőrségek, vámhivatalok, stb.), a Doppingellenes Világszervezet (WADA) által akkreditált laboratóriumok és az INTERPOL között. Az EU támogathatná az ilyen elképzeléseket képzési kurzusokkal, valamint az oktatási központok és bűnüldöző szervek tisztviselői közötti hálózatépítéssel.

A Bizottság javasolja, hogy a tiltott doppingerek kereskedelmét a tiltott kábítószeres kereskedelmével azonos módon kezeljék.

A Bizottság minden a közegészségért felelős szereplőt felhív a dopping által okozott egészségkárosodás kockázatának számításba vételére. A sportszervezeteket felhívja a helyes gyakorlatok szabályainak kidolgozására a fiatal sportolók jobb informálása és nevelése céljából a doppingerekkel, doppingereket esetleg tartalmazó vényre kapható gyógyszerekkel és ezeknek az egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

Az EU számára hasznos lenne a doppingellenes küzdelem összehangoltabb megközelítése, különösen a WADA, UNESCO és az Európa Tanács részvételével közös álláspontok kialakítása, valamint információ és helyes gyakorlatok cseréje a kormányok, nemzeti doppingellenes szervezetek és laboratóriumok között. Különösen fontos ebben a tekintetben az UNESCO Nemzetközi Doppingellenes Egyezményének a tagállamok által történő megfelelő végrehajása.

(5) Ennek során a Bizottság segítő szerepet tölt be, például támogatja a tagállamok nemzeti doppingellenes szervezeteinek hálózatát.

2.3 A sport szerepének erősítése az oktatásban és képzésben

A formális és a nem formális oktatásban betöltött szerepe által a sport megerősíti Európa humán tőkéjét. A sport által közvetített értékek hozzájárulnak a tudás, motiváció, készségek fejlesztéséhez, valamint a személyes elkötelezettség iránti hajlandóság fokozásához. Az

iskolában és egyetemen sporttevékenységgel töltött idő egészségügyi és oktatási előnyökkel jár, amelyeket fokozni kell.

A Bizottság a 2004-es „A sporton keresztül történő nevelés európai éve” során szerzett tapasztalatok alapján az oktatás és képzés területén tett különböző politikai kezdeményezéseken keresztül a sport és fizikai aktivitás támogatására bátorít, ideértve a szociális és állampolgári kompetenciák fejlesztését a 2006-os élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló ajánlással[5] összhangban.

(6) A sport és a fizikai aktivitás támogatható az élethosszig tartó tanulás program által. A sportban rejlő oktatási lehetőségek kihasználása tehát kiemelt kérdés a Comenius program által támogatott iskolai partnerhálózatok, a Leonardo da Vinci program általi szakoktatás és szakképzés területén tett strukturált intézkedések, az Erasmus program által támogatott tematikus hálózatok és mobilitás, valamint a Grundtvig program által támogatott többoldalú felnőttképzési projektek esetében.

(7) A sportágazat is igényelhet támogatást egyéni pályázati felhívásokon keresztül az Európai Képesítési Keret (EQF) és az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditátszámítási Rendszer (ECVET) megvalósítására. A sportágazat bekapcsolódott az Európai Képesítési Keret fejlesztésébe, és a 2007/2008-as évekre pénzügyi támogatást nyert el. A sportolók nagyfokú szakmai mobilitását tekintetve az ágazat akár az Európai Szakoktatási és Szakképzési Kreditátszámítási Rendszer bevezetésének kísérleti ágazata lehetne, a nemzeti kompetencia és minősítési rendszerek átláthatóságának növelésében.

(8) A Bizottság bevezet egy az iskolai környezetben a fizikai aktivitást tevékenyen támogató és ösztönző iskolák számára odaítélendő európai díjat.

A hivatásos sportolók sportkarrierjük végén történő munkearópiaci reintegrációja érdekében a Bizottság hangsúlyozza a „kettős karrier” tréningek nyújtásának fontosságát a fiatal sportolók számára, valamint magas színvonalú helyi képzési központok létrehozását az erkölcsi, oktatási és szakmai érdeklődésük kielégítésére.

A Bizottság egy tanulmány készítését kezdeményezte a fiatal sportolók képzéséről Európában, amely eredményei a fenti szakpolitikák és programok kiindulási alapjaként szolgálhatnak.

A Bizottság úgy véli, hogy a tehetséges fiatal sportolók számára kialakított képzési rendszereknek mindenki számára hozzáférhetőnek kell lenniük, és nem vezethetnek az EU-polgárok közötti állampolgárságon alapuló megkülönböztetéshez. Az olyan szabályok, amelyek például azt írják elő, hogy a csapatoknak meghatározott számú helyben képzett játékoskal kell rendelkezniük, a Szerződéssel összeegyeztethetőként elfogadhatóak, amennyiben nem vezetnek közvetlen állampolgárságon alapuló megkülönböztetéshez és amennyiben a belőlük fakadó közvetett megkülönböztetési hatások bizonyíthatóan arányosak a jogos célkitűzéssel, mint a tehetséges fiatal játékosok képzésének és fejlesztésének javítása és védelme.

(9) Nem engedhető meg, hogy az olyan szabályok, amelyek előírják például az „otthon nevelt” játékosok meghatározott számát, közvetlen megkülönböztetéshez vezessenek illetve az esetleges közvetett megkülönböztetésből fakadó hatásoknak a jogos célkitűzéssel arányban kell állniuk, hogy a Szerződéssel való összeegyeztethetőség biztosított legyen. Ehhez az elemzéshez a fiatal sportolók Európában történő képzéséről jelenleg folyó tanulmány értékes hozzájárulással fog szolgálni.

2.4 Az önkéntesség és az aktív polgárság ösztönzése a sporton keresztül

Egy csapathoz való tartozás, a tisztességes verseny, szabályok betartása, mások tisztelete, a szolidaritás és fegyelem elvei, valamint a nonprofit klubokban szerveződő amatőr sport és az önkéntesség megerősítik az aktív polgárságot. Az önkéntesség a sportszervezetekben számos alkalmat teremt a nem formális oktatásra, amelyet szükséges elismerni és erősíteni. A sport szintén vonzó lehetőséget kínál a fiatalok számára a társadalmi intergrációra, és előnyös hatása lehet, hogy segít a bűnözéstől eltéríteni az embereket.

Azonban új trendek jelennek meg a sport gyakorlásában, különösen a fiatalok körében. Egyre többen gyakorolnak sportokat önállóan, nem pedig csoportosan, szervezett keretek között, és ennek eredményeképpen csökken az amatőr sportklubok önkénteseinek száma.

(10) A Bizottság a tagállamokkal együtt meg fogja jelölni a fő kihívásokat amelyekkel a nonprofit sportszervezetek szembenéznek, valamint az e szervezetek által nyújtott szolgáltatások fő jellemzőit.

(11) A Bizottság az alulról szerveződő sportot támogatni fogja az Európa a polgárokért programon keresztül.

(12) A Bizottság javasolja továbbá a Cselekvő ifjúság program keretében a fiatalok önkéntességének ösztönzését a sportban, például az ifjúsági csere és a sporteseményeken való önkéntes szolgáltatási tevékenységek területén.

(13) A Bizottság tovább fogja fejleszteni az információ és legjobb gyakorlatok cseréjét az önkéntes tevékenységgel kapcsolatban a sportban a tagállamok, sportszervezetek és helyi hatóságok bevonásával.

(14) Annak érdekében, hogy az önkéntes sport sajátos szükségleteit a nemzeti és európai politikák alakításában jobban figyelembe tudják venni, a Bizottság egy európai tanulmány készítését kezdeményezi az önkéntességről a sportban.

2.5 A sportban rejlő lehetőségek kihasználása a társadalmi befogadás, integráció és esélyegyenlőség érdekében

A sport nagymértékben hozzájárul a gazdasági és társadalmi kohézió és az integráltabb társadalmak létrejöttéhez. Minden lakosnak lehetőséget kell biztosítani a sportolásra. Az alulreprezentált csoportok sajátos szükségleteivel ezért foglalkozni kell, és figyelembe kell venni a sport a fiatalok, fogyatékkal élők illetve hátrányos háttérrel rendelkezők életében

betöltött sajátos szerepét. A sport megkönnyíti a migránsok és külföldi származású személyek társadalomba való beilleszkedését is, és a elősegíti a kultúrák közötti párbeszédet.

A sport erősíti az együvértartozás és részvétel érzetét ezáltal a bevándorlók beilleszkedésének fontos eszköze lehet. Ebben az összefüggésben fontos a sportolási lehetőségek elérhetővé tétele és a sporthoz kapcsolódó tevékenységek támogatása, hogy a bevándorlók és a fogadó társadalom pozitív módon működhessen együtt.

A Bizottság úgy véli, hogy a sportban rejlő, a társadalmi beilleszkedést segítő lehetőségek jobban kihasználhatóak lennének az Európai Unió és a tagállamok politikái, fellépései és programjai által. Ebbe beleértendő a sport hozzájárulása a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedéshez és újjáéledéshez, különösen a hátrányos helyzetben lévő területeken. A nonprofit sporttevékenységek hozzájárulása a veszélyeztetett csoportok társadalmi kohéziójához és befogadásához tekinthető általános érdekű szociális szolgáltatásnak.

A társadalmi védelem és befogadás terén az összehangolás nyílt módszere továbbra is alkalmazza a sportot mint eszközt és mutatót. Tanulmányok, szemináriumok, konferenciák, politikai javaslatok és cselekvési tervek a sporthoz való hozzáférést és/vagy a sportszervezetekhez való tartozást a társadalmi kirekesztés elemzésekor kulcsfontosságú szempontként alkalmazzák.

(15) A Bizottság javasolja a tagállamoknak, hogy a PROGRESS-program és az élethosszig tartó tanulás programja, a cselekvő ifjúság és az Európa a polgárokért programok támogassák a társadalmi befogadás sporton keresztül való ösztönzésének tevékenységeit és a megkülönböztetés elleni küzdelmet a sport által.

A kohéziós politikával összefüggésben a tagállamok feladata a sport társadalmi befogadás, integráció és esélyegyenlőség területén betöltött szerepének tanulmányozása, az Európai Szociális Alap és az Európai Regionális Fejlesztési Alap programozásának részeként, valamint intézkedések ösztönzése az Európai Beilleszkedési Alap keretében.

A Bizottság a tagállamokat és sportszervezeteket arra ösztönözi továbbá, hogy sportinfrastruktúrájukat igazítsák ki a fogyatékkal élő emberek speciális igényeinek figyelembevételével. A tagállamok és helyi hatóságok feladata a sporthelyszínek és helyiségek megközelíthetővé tétele a fogyatékkal élő emberek számára. Különleges kritériumokat kell elfogadni az egyenő megközelítés biztosítása érdekében minden tanuló számára, különös tekintettel a fogyatékkal élő gyermekekre. Támogatásban részesül a sportklubokban és szervezeteknél a fogyatékkal élők segítésére szolgáló felügyelők, önkéntesek és fogadó személyzet képzése. A sportban érintett felekkel folytatott konzultációi során a Bizottság különös figyelmet fordít a fogyatékkal élő sportolók képviselőivel fenntartott párbeszédre.

(16) A Bizottság az Európai Unió fogyatékosági stratégiájának cselekvési tervében figyelembe veszi a sport jelentőségét a fogyatékkal élő emberek számára, és támogatja a tagállamok e területet érintő fellépéseit.

(17) A nők és a férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó ütemterv 2006–2010 keretében a Bizottság ösztönzi a nemek közötti esélyegyenlőség általános érvényesítését minden sporttal kapcsolatos tevékenységben, különös hangsúlyt fektetve a bevándorló és etnikai

kisebbségekbe tartozó nők sportolási lehetőségeire, a nők számára döntéshozó pozíciók elérhetővé tételére a sportban, illetve a sportoló nők médiaszerepléseire.

2.6 A rasszizmus és erőszak megelőzése és az ellenük folyó küzdelem erősítése

A sporteseményeken, különösen a futballpályákon különböző formákban megjelenő erőszak továbbra is aggodalomra ad okot. A stadionokat elhagyva továbbterjed, elréve a városi területeket. A Bizottság elkötelezett az erőszakos események megelőzéséhez való hozzájárulás mellett a tagállamok, nemzetközi szervezetek (pl. Európa Tanács), sportszervezetek, bűnüldözési szervek, és más érintett felek (pl. szurkolói szervezetek és helyi hatóságok) közötti párbeszéd megkönnyítése által. A bűnüldöző hatóságok elszigetelten nem tudnak sport körüli erőszak mögött meghúzódó okokkal megbirkózni.

A Bizottság ösztönzi a legjobb gyakorlatok és operatív információ cseréjét a kockázatot jelentő szurkolókkal kapcsolatban a rendőri szervek és/vagy sporthatóságok között. Különös fontosságot kell tulajdonítani a rendőrségi képzéseknek a szurkolói tömegek kezelése és huliganizmus témájában.

A sport minden polgárt érint, tekintet nélkül nemükre, korukra, fogyatékoságaikra, vallásukra, vagy hitükre, szexuális beállítottságukra és társadalmi vagy gazdasági helyzetükre. A Bizottság ismételten elítélte a rasszizmus és idegengyűlölet minden megnyilvánulását, amelyek az EU értékeivel összeegyeztethetetlenek.

(18) A rasszista és idegengyűlölő attitűdöket illetően a Bizottság továbbra is ösztönzi a párbeszédet és legjobb gyakorlatok cseréjét a meglévő együttműködési kereteken keresztül, mint a Futballal a Rasszizmus Ellen Európában (FARE) hálózat.

A Bizottság a sportszövetségek számára ajánlja a meccsek alatti rasszista megnyilvánulások kezelésére szolgáló eljárások kidolgozását, meglévő kezdeményezések alapján. Szintén ajánlja a klubok engedélyezési rendszereinek diszkriminációjára vonatkozó rendelkezések megerősítését (lásd a 4.7 pontot).

A Bizottság ennek érdekében:

- (19) Ösztönzi, az alkalmazandó nemzeti és uniós szabályokkal összhangban az erőszakos és rasszista cselekmények megelőzésével kapcsolatos operatív információk és gyakorlati know-how és tapasztalatok cseréjét a bűnüldözési szervek és a sportszervezetek között;
- (20) Elemzi a sporteseményeken előforduló nyilvános zavargások megelőzésére szolgáló új jogi eszközök és más uniós szintű szabványok bevezetésnek lehetőségét;
- (21) Ösztönzi az antiszociális viselkedés megelőzésének multidiszciplináris megközelítésmódját, különös figyelmet fordítva a szociálpedagógiai fellépésekre, mint a rajongók személyre szóló képzése (hosszútávú foglalkozás a szurkolókkal a pozitív és erőszakmentes hozzáállás kialakítása céljából);
- (22) Megerősíti a rendszeres és strukturált együttműködést a bűnüldözési szervek, sportszervezetek és más érdekelt felek között;

- (23) Ösztönzi az alábbi programok felhasználását a a sport körüli erőszak megelőzésében és az ellene folytatott küzdelemben: Cselekvő ifjúság, Európa a polgárokért, DAPHNE III, alapvető jogok és polgárság, és bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem;
- (24) Magas szintű konferenciát rendez a sporteseményeken előforduló erőszak megelőzése és ellene folyó küzdelemmel kapcsolatos intézkedések megvitatására az érintett felek részvételével.

2.7 Értékeink megosztása a világ más részeivel

A sport az EU külkapcsolataiban játszott szerepének két különböző vetülete is van: megjelenhet külső segítségnyújtási programok elemeként, illetve a párbeszédben a partnerországokkal a nyilvános EU diplomácia keretei között.

A sport fontos lehetőségeket rejt magában az oktatás, egészségügy, fejlesztés és béke előmozdítása érdekében tett konkrét lépéseken keresztül.

(25) A Bizottság ösztönzi a sport mint eszköz felhasználását a fejlesztési politikájában. Különösen:

- Ösztönzi a minőségi oktatás alapvető fontosságú elemeként a sport és testnevelés oktatását, ezáltal az iskolák vonzóbbá tételét, és a látogatottsági arány javítását;
- Célzott intézkedéseket tesz a lányok és nők testnevelési és sportolási lehetőségeinek javítására, az önbizalmuk növelése, társadalmi integrációjuk javítása, az előítéletek leküzdése, valamint az egészséges életmódra és az oktatásban való részvételre ösztönzés érdekében.
- Támogatja az egészségfejlesztési és tudatosságot növelő kampányokat a sport által.

A sporttal kapcsolatos kérdések kezelésekor az EU fejlesztési politikájában lehetőség szerint törekszik szinergiák létrehozására az Egyesült Nemzeteknél, a tagállamokban, helyi hatóságoknál és magánszervezeteknél meglévő programokkal. Olyan programokat fog végrehajtani, amelyek a létező programok és fellépések kiegészítését vagy megújítását jelentik. Erre egy példa a Bizottság és a FIFA által 2006-ban aláírt egyetértési memorandum a futball, mint a fejlődés motorja az afrikai, karibi és csendes-óceáni térség országaiban címmel.

(26) Az EU partnerországaival folytatott politikai párbeszéde és együttműködése során ahol lehetséges, megvitatja a sporttal kapcsolatos kérdéseket, mint a játékosok nemzetközi transzferei, a fiatalok játékosok kihasználása, dopping, pénzmosás a sporton keresztül, és a biztonság a nagy nemzetközi sporteseményeken.

Az EU nemzetközi vonzerejének erősítésében fontos tényező a gyors vízum és bevándorlási eljárások megléte, különösen a nem-EU országokból származó élvonalbeli sportolók számára. A harmadik országokkal folyamatban lévő vízumkönnyítési megállapodásokról és az olimpiai család tagjaira az olimpiai játékok ideje alatt alkalmazandó vízumkényszer konszolidációjáról

folyó tárgyalások mellett az EU-nak újabb (átmeneti) bebocsátási mechanizmusokat kell kifejlesztenie a harmadik országok sportolói számára.

A Bizottság különös figyelmet fordít a sportágazatra:

· (27) A nemrég előterjesztett, a körkörös migrációról, valamint az Európai Unió és harmadik országok közötti mobilitási partnerségekről szóló közlemény végrehajtása során;

· (28) A harmonizált bebocsátási rendszerek gazdasági célból történő kialakításakor a harmadik országok polgárainak különböző kategóriáira a 2005-ös, legális migrációról szóló politikai terv alapján.

2.8 A fenntartható fejlődés támogatása

A sportolás, a sportlétesítmények és a sportesemények mind-mind jelentős hatással vannak a környezetre. Fontos a környezetvédelmi szempontból megfelelő gazdálkodás előmozdítása, mely többek között magában foglalja a zöld beszerzést, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, az energiahatékonyságot, a hulladékkezelést és a talaj és a víz kezelését. Az európai sportszervezeteknek és a sportesemények szervezőinek környezetvédelmi célkitűzéseket kell elfogadniuk annak érdekében, hogy tevékenységeik a környezetvédelmi szempontból fenntartható legyen. A környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos hitelességük javításával a felelős szervezetek speciális előnyökre számíthatnak a sportesemények megrendezésére való pályázással, továbbá gazdasági haszonra a természeti erőforrások ésszerűbb felhasználása révén.

A Bizottság ennek érdekében:

(29) Felhasználja a vezető nemzetközi és európai sportszervezetekkel és más, sportban érdekelt felekkel kialakított strukturált párbeszédet, hogy ösztönözze azokat és tagjaikat a közösségi környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) és a közösségi ökocímke-odaítélési rendszerben való részvételre, valamint hogy támogassák ezeket az önkéntes alapú rendszereket jelentősebb sporteseményeken;

(30) A tagállamokkal és más érdekelt felekkel folytatott politikai párbeszéd során támogatja a zöld beszerzést;

(31) Az érintett felekkel (politikai döntéshozókkal, kis- és középvállalkozásokkal, helyi közösségekkel) való együttműködésben kidolgozott iránymutatás révén törekszik a sportesemények fenntartható módon történő szervezése érdekében a regionális szintű partnerségben való együttműködés szükségességével kapcsolatos tudatosság növelésére;

(32) Az új LIFE+ program „Információ és kommunikáció” komponensének részeként figyelembe veszi a sportot is.

3. A SPORT GAZDASÁGI VETÜLETE

A sport dinamikus és gyorsan növekvő ágazat, melynek makrogazdasági hatását alábecsülik, és amely hozzájárulhat a gazdasági növekedést és munkahelyteremtést célzó lisszaboni

célkitűzésekhez. Eszközül szolgálhat a helyi és regionális fejlődés, a városi újjáépítés, és a vidékfejlesztés számára. Szinergiák állnak fenn a sport és a turizmus között, és a sport ösztönözheti az infrastruktúra megújítását, valamint a sport- és rekreációs létesítmények finanszírozását szolgáló új partnerségek kialakulását.

Jóllehet általánosságban nem állnak rendelkezésre pontos és összehasonlítható adatok a sport gazdasági súlyáról, annak fontosságát megerősítik a nemzeti számlákról, a nagy volumenű sportesemények gazdasági adatairól, a mozgáshiányhoz kapcsolódó költségekről (beleértve az öregedő lakosságot) szóló tanulmányok és elemzések. A 2006. évi osztrák elnökség idején benyújtott tanulmány arra utalt, hogy a sport szélesebb értelemben 407 milliárd euró hozzáadott értéket generált 2004-ben, ami az EU GDP-jének 3,7 %-a, továbbá 15 millió embert, azaz a munkaerő 5,4 %-át foglalkoztatta.[6] A sportnak e hozzájárulását láthatóbbá kell tenni és az EU szakpolitikáival elő kell azt mozdítani.

A sport gazdasági értékének egyre nagyobb része kapcsolódik a szellemi tulajdonjogokhoz. Ezek a jogok a szerzői joghoz, a kereskedelmi kommunikációhoz, a védjegyekhez, az arculathoz és a médiajogokhoz kapcsolódnak. Egy egyre globalizáltabb és dinamikusabb ágazatban a szellemi tulajdonjogok hatékony érvényesítése a világban a sportgazdaság szerves részévé válik. Fontos továbbá, hogy a kedvezményezettek számára biztosítva legyen a sporteseményekhez való távolsági hozzáférés, az EU-n belül, határokon átívelő szinten.

Ugyanakkor azonban függetlenül a sport globális gazdasági fontosságától, a sportesemények jelentős részére nonprofit struktúrák keretén belül kerül sor, mely közül sok függ a nyilvánosság azon támogatásától, hogy valamennyi polgár számára hozzáférést biztosítson a sporttevékenységekhez.

3.1 Elmozdulás a bizonyítékokon alapuló sportpolitikák irányába

A szakpolitikai fellépések és a sporttal kapcsolatos, EU-szintű megerősített együttműködés elindítását szilárd tudásalapnak kell alátámasztania. A sport terén való jobb stratégiai tervezés és döntéshozatal érdekében szükség van az adatok minőségének és összehasonlíthatóságának a javítására.

Kormányzati és nem kormányzati érdekelt felek ismételten felkérték a Bizottságot a sport európai statisztikai meghatározására és a sportról és a sporttal kapcsolatos tevékenységekről szóló statisztikáknak ezen az alapon való előállítására irányuló erőfeszítéseknek a koordinálására.

(33) A Bizottság, szoros együttműködésben a tagállamokkal, törekedni fog arra, hogy kidolgozzon egy európai statisztikai módszertant a sport gazdasági hatásának mérésére, mely a nemzeti sportstatisztikák alapjául fog szolgálni, és amely a sport európai szatellit statisztikájává válhat.

(34) Emellett néhány éves rendszerességgel folytatni kell a speciális, sporttal kapcsolatos felmérések végzését (pl. Eurobarometer felmérések), különösen olyan nem gazdasági jellegű információ szolgáltatása érdekében, amely a sport nemzeti statisztikái alapján nem bocsátható rendelkezésre (pl. részvételi arányok, adatok az önkéntességről stb.).

(35) A Bizottság tanulmány készítését fogja elindítani a sportágazatnak a lisszaboni menetrendhez való közvetlen (a GDP, a növekedés és foglalkoztatás szempontjából) és

közvetett (oktatás révén, a regionális fejlesztés szempontjából és az EU nagyon vonzereje tekintetében) hozzájárulásáról.

(36) A Bizottság meg fogja szervezni a nagyobb sportesemények megrendezése tekintetében kialakult legjobb gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét, a fenntartható gazdasági fejlődés, versenyképesség és foglalkoztatás előmozdítása céljából.

3.2 A sport köztámogatásának biztosabb megalapozása

A sportszervezetek számos bevételi forrással rendelkeznek, ilyenek például a klubok tagsági díjai és a jegyeladások, a hirdetés és szponzorálás, a közvetítési jogok, a bevétel sportszövetségek közötti újraelosztása, az értékesítés, a lakosság hozzájárulása stb. Ezzel együtt egyes sportszervezetek lényegesen jobb hozzáféréssel rendelkeznek az üzleti vállalkozások forrásaihoz, mint mások, jóllehet néhány esetben érvényben van az újraelosztás jól működő rendszere. Az alulról szerveződő sport terén az egyenlő esélyeket és a sporttevékenységekhez való korlátlan hozzáférést csak erős nyilvános részvétellel lehet biztosítani. A Bizottság felismeri a lakossági támogatás jelentőségét az alulról szerveződő sport és a mindenkinek szóló sport terén, és helyesli ezt a támogatást, amennyiben azt a közösségi jogszabályokkal összhangban biztosítják.

Számos tagállamban a sportot részben az állami vagy államilag engedélyezett szerencsejáték és lottószolgáltatásokra kivetett adók vagy illetékek révén finanszírozzák. A Bizottság arra kéri a tagállamokat, küldjenek visszajelzést arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne a legjobban kidolgozni és fenntartani a sportszervezeteknek biztosított hosszú távú támogatás fenntartható finanszírozási modelljét.

(37) A sportfinanszírozással kapcsolatos visszajelzésekhez való hozzájárulásként a Bizottság független tanulmányt fog készíteni a tagállamokban lévő, alulról szerveződő sport és a mindenkinek szóló sport állami és magánforrásokból történő finanszírozásáról, valamint az e téren végbemenő változásokról.

A közvetett adózás terén az EU HÉA-ra vonatkozó jogi szabályozását a 2006/112/EK tanácsi irányelv határozza meg, melynek célja annak biztosítása, hogy a tagállamok HÉA-ra vonatkozó jogszabályainak alkalmazása ne torzítsa a versenyt vagy korlátozza az áruk és szolgáltatások szabad mozgását. Az irányelv biztosítja a tagállamok számára az egyes sporthoz kapcsolódó szolgáltatások mentesítésének a lehetőségét, ahol pedig a mentesség nem alkalmazandó, bizonyos esetekben a kedvezményes adómértékek alkalmazásának lehetőségét.

(38) Tekintettel a sport jelentős társadalmi és erős helyi összekötő szerepére, a Bizottság támogatni fogja a sportra alkalmazott, érvényben lévő kedvezményes HÉA-kulcsok megtartását.

4. A SPORT SZERVEZÉSE

Az európai sportról folytatott politikai eszmecsere gyakran komoly jelentőséget tulajdonít az ún. „Európai sportmodellnek”. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy támogatni kell az európai sport bizonyos értékeit és hagyományait. Tekintettel azonban az európai sportstruktúrák

sokszínűségére és összetettségére, úgy véli, hogy nem lenne realitása az európai sport szervezésének a modelljét egységesen definiálni. Ráadásul a tagállamok többségére jellemző gazdasági és szociális fejlemények (fokozottabb mértékű értékesítés, a közkiadásokkal szembeni kihívások, növekvő részvételi arány és az önkéntes munkavállalók számának stagnálása) az európai sportszervezés számára új kihívásokat állítottak. Az új érdekelt felek megjelenése (a szervezett diszciplínákon, hivatásos sportklubokon stb. kívüli résztvevők) új kérdéseket vet fel a kormányzás, a demokrácia és a sportmozgalmon belüli érdekképviselő tekintetében.

A Bizottság szerepet vállalhat a sportirányításon belüli legjobb gyakorlatok megosztásának az ösztönzésében. Segíthet továbbá kidolgozni a sporton belüli jó kormányzás közös elveit, mint amilyen az átláthatóság, a demokrácia, az elszámoltathatóság és az érdekelt felek (szervezetek, szövetségek, játékosok, klubok, ligák, támogatók stb.) képviselője. Ennek során a Bizottság támaszkodhat a korábban végzett munkára[7]. Figyelmet kell továbbá fordítani a nők részvételére az irányítási és vezetői pozíciókban.

A Bizottság felismeri a sportszervezetek és képviselői struktúrák (pl. ligák) önállóságát. Felismeri továbbá, hogy az irányítás főként a sportirányítási szervek feladata, és bizonyos mértékben a tagállamoké és a szociális partnereké. Mindazonáltal a sportszervezetekkel folytatott párbeszéd számos területre hívta fel a Bizottság figyelmét, melyekkel az alábbiakban foglalkozunk. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a legtöbb kérdéssel lehet önszabályozás révén foglalkozni, a jó irányítás elveinek tiszteletben tartásával, feltéve, hogy betartják az EU törvényeit, és így készen áll ösztönző szerepet vállalni, vagy intézkedést hozni, amennyiben szükséges.

4.1 A sport sajátossága

A sporttevékenység az EU jogának alkalmazása hatálya alá tartozik. Ezt a személyzeti munkadokumentum mellékletei részletesen kifejtik. A versenyjog és a belső piac rendelkezései annyiban alkalmazandók a sportra, amennyiben az gazdasági tevékenységnek minősül. A sport emellett az EU törvényei egyéb fontos aspektusaitól is függ, mint pl. a nemzetiség alapján való diszkrimináció tiltása, az uniós állampolgárságra vonatkozó előírások és a nők és férfiak közötti egyenlőség a foglalkoztatásban.

Ugyanakkor a sportot sajátos tulajdonságok is jellemzik, melyeket gyakran úgy emlegetnek, mint a „sport sajátossága”. Az európai sport sajátosságához kétféle módon lehet közelíteni:

- A sporttevékenységek és sportolási szabályok sajátossága, mint pl. a férfiak és nők számára külön szervezett versenyek, a résztvevők számának korlátozása a versenyeken, vagy annak szükségessége, hogy biztosítva legyen az előre nem látható eredmény, továbbá hogy meg lehessen őrizni az egyazon versenyeken résztvevő klubok közötti kompetitív egyensúlyt.
- A sport struktúrájának sajátossága, nevezetesen a sportszervezetek önállósága és sokszínűsége, a versenyek piramisszerű felépítése az alulról szerveződő sporttól az elit szintig, a különböző szintek és működtetők közötti szervezett szolidaritási mechanizmusok, a sport szervezése nemzeti alapon, valamint a sportágankénti egységes szövetségi elve.

Az európai bíróságok esetjoga és az Európai Bizottság határozatai azt mutatják, hogy a sport sajátosságát felismerték és tekintetbe veszik azt. Ezek egyúttal útmutatást is adnak a tekintetben, hogy az EU törvényei hogyan alkalmazandók a sportra. Összhangban a

megszilárdult esetjoggal, a sport sajátosságát továbbra is el fogják ismerni, de ez nem történhet oly módon, hogy indokolja az EU törvényei alkalmazása alóli általános mentességet.

Amint azt a személyzeti munkadokumentum és annak mellékletei részletesen kifejtik, léteznek olyan szervezeti sportszabályok, amelyek – méltányolható célkitűzéseik alapján – valószínűleg nem sértik az EK-Szerződés trösztellenes rendelkezéseit, feltéve, hogy versenyellenes hatásaik, amennyiben vannak ilyenek, a kitűzött célkitűzésektől elválaszthatatlanok és arányosak azokkal. Kivételt képezhetnek e szabályok alól a „játék szabályai” (pl. a mérkőzések időtartamát vagy a pályán lévő játékosok számát rögzítő szabályok), a sportversenyek válogatási feltételeire vonatkozó szabályok, a „hazai és idegenben zajló mérkőzések” szabályai, a klubmérkőzéseken a többszörös tulajdonlás megelőzésére vonatkozó szabályok, a nemzeti válogatottak összetételére vonatkozó szabályok, a doppingellenes szabályok és a transzferidőszakokra vonatkozó szabályok.

Tekintettel azonban a sport szabályozási vonatkozásaira, annak eldöntése, hogy bizonyos sportszabály összhangban van-e az EU versenyjogával, csak eseti alapon történhet, amint azt az Európai Bíróság nemrégiben megerősítette a Meca-Medina ítéletében.[8] A Bíróság hasznos felvilágosítást nyújtott az EU törvényeinek a sportszabályokra való kihatásáról. Elutasította a „kizárólag sportszabályok” elvet, irrelevánsnak tekintve azt az EU versenyszabályainak a sportágazatra való alkalmazása szempontjából.

A Bíróság elismerte, hogy a sport sajátosságát figyelembe vették a tekintetben, hogy a versenyt érintő, a versenysport megfelelő szervezésétől és működtetésétől elválaszthatatlan korlátozó hatások nem sértik az EU versenyszabályait, feltéve, hogy ezek a hatások arányban vannak a sporttal kapcsolatos valódi törekvéssel. Az arányosság próba szükségessége arra utal, hogy szükség van minden egyes ügy sajátos tulajdonságainak figyelembevételére. Nem teszi lehetővé általános iránymutatások megfogalmazását a versenyjog sportágazatra való alkalmazása vonatkozásában.

4.2 Szabad mozgás és nemzetiség

A sport és a versenyek nemzeti alapon való szervezése a sporthoz való európai viszonyulás történeti és kulturális háttere részét képezi, és összhangban van az európai polgárok szándékaival. Különösen a nemzeti válogatottak játszanak fontos szerepet nem csupán az identitás, hanem az alulról szerveződő sporttal való szolidaritás megszilárdításában is, így támogatást érdemelnek.

A Szerződések tiltják a nemzetiség alapján való megkülönböztetést, és előírják az Unió minden polgára számára a tagállamok területén való szabad mozgást és letelepedést. A Szerződések célja továbbá bárminemű, nemzetiség alapú diszkrimináció eltörlése a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás és a munka és a foglalkoztatás egyéb feltételei tekintetében. Ugyanez a tilalom vonatkozik a szolgáltatásnyújtás terén a nemzetiség alapú diszkriminációra. Ezenfelül a sportklubokon belüli tagság és a versenyeken való részvétel egyaránt fontos tényező a fogadó ország társadalmába való integrálódás előmozdítása szempontjából.

Az egyenlő elbánás elve vonatkozik azon államok polgárai is, amelyek diszkriminációellenes záradékokat tartalmazó megállapodásokat kötöttek az EU-val, és amely polgárok törvényesen vannak alkalmazásban a tagállamokban.

(39) A Bizottság felkéri a tagállamokat és a sportszervezeteket, hogy valamennyi sportág terén foglalkozzanak a nemzetiség alapú diszkrimináció kérdésével. A tagállamokkal folytatott politikai párbeszéd keretében, ajánlások révén, a sportban érdekelt felekkel folytatott strukturált párbeszédrel és szükség esetén jogsértési eljárásokkal fog törekedni a diszkrimináció leküzdésére.

A Bizottság újból megerősíti a szabad mozgás elvének korlátozott és arányos korlátozásait (összhangban az EU-Szerződés szabad mozgásra vonatkozó rendelkezéseivel és az Európai Bíróság szabályozásaival) az alábbiak tekintetében:

- Nemzeti sportolók nemzeti válogatottakba való beválogatásának a joga;
- Versenyeken a résztvevők számának a korlátozása;
- A csapatsportokban a játékosok áthelyezésére vonatkozó határidők megszabása.

(40) A nem állampolgároknak az egyéni versenyeken való hozzáférését illetően a Bizottság szándékában áll tanulmányt készíteni e bonyolult kérdés valamennyi vonatkozásának az elemzésére.

4.3 Áthelyezések

Az áthelyezésekre vonatkozó szabályok hiányában a sportversenyek integritását veszélyeztetheti, ha a klubok játékosokat toboroznak egy adott évadban az ellenfél legyőzésére. Ugyanakkor bármilyen, a játékosok áthelyezésére vonatkozó szabálynak tiszteletben kell tartania az EU törvényeit (a versenyre vonatkozó rendelkezések és a dolgozók szabad mozgása).

2001-ben egy az EK versenyjogának állítólagos megsértésével kapcsolatos ügy kapcsán és a Bizottsággal folytatott párbeszédet követően a labdarúgás illetékes hatóságai felülvizsgálták a FIFA szabályzatát a nemzetközi futballtranszferek tekintetében, ami a sportklubok esetében felmerült edzési költségek ellentételezéséből, a transferidőszakok kialakításából, a fiatalok játékosok iskolai oktatásának védelméből és a nemzeti bíróságokhoz való hozzáférés biztosításából állt.

A Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy ilyen rendszer jó példa lehetne arra a helyes gyakorlatra, amely biztosítja a sportklubok közötti versenyegyensúlyt, és eközben tekintetbe veszi az EU jogának előírásait.

A játékosok áthelyezése aggodalomra ad még okot az ehhez kapcsolódó pénzmozgások jogszerűségével kapcsolatban. Az áthelyezésekkel járó pénzmozgások átláthatóságának fokozására hatékony megoldás lehet egy az áthelyezésekre vonatkozó tájékoztató és hitelesítő rendszer kialakítása. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy ilyen rendszernek csupán ellenőrzési funkciója lehet; a pénzügyi tranzakciókat közvetlenül a résztvevő felek között lehet lebonyolítani. Az adott sportágtól függően a rendszert működtetheti az érintett európai sportszervezet, illetve a tagállamokon belüli nemzeti tájékoztatói és hitelesítési rendszerek.

4.4 A játékosok menedzsmentje

A játékosok valódi európai piacának kialakítása és egyes sportágakban a játékosok fizetésének emelése eredményeképpen fokozottabbá vált a játékosok menedzsereinek a szerepvállalása. Egy egyre bonyolultabb jogi környezetben sok játékos (és sportklub) veszi igénybe menedzserek szolgáltatásait a szerződésekről szóló tárgyalások lefolytatása és azok aláírása céljából.

Készültek jelentések a menedzserek által folytatott olyan helytelen gyakorlatról, mely korrupcióhoz, pénzmosáshoz, illetve a kiskorú játékosok kizsákmányolásához vezetett. Ezek károsak a sportra nézve általában, és komoly vezetési kérdéseket vetnek fel. A játékosok egészsége és biztonsága, különösen a kiskorúaké, védelemre szorul, a bűncselekményekkel szemben pedig küzdeni kell.

Emellett a menedzserekre tagállamonként eltérő szabályok vonatkoznak. Néhány tagállam különleges jogszabályokat vezetett be a játékosok menedzserei vonatkozásában, míg más tagállamokban az alkalmazandó törvények egyenlők a foglalkoztatási ügynökségekre vonatkozóakkal, jóllehet tartalmaznak hivatkozásokat a játékosok menedzsereire. Ezenfelül néhány nemzetközi szövetség (FIFA, FIBA) bevezette saját szabályozását.

A fenti okokból ismételt felhívásokra került sor a tekintetben, hogy az EU egy uniós jogszabályi kezdeményezés révén szabályozza a játékosok menedzsereinek a tevékenységét.

(41) A Bizottság hatásvizsgálatot fog végezni annak érdekében, hogy világos áttekintéssel szolgáljon a játékosok menedzserei tevékenységéről az EU-ban, és hogy értékelje, vajon az EU-szintű fellépés szükséges-e, amely egyúttal a különböző lehetséges opciókat is elemezni fogja.

4.5 A kiskorúak védelme

A fiatal játékosok kizsákmányolása változatlanul fennálló probléma. A legsúlyosabban a gyerekeket sújtja ez a probléma, akiket nem választanak be a versenyekbe, és akik egy idegen országban magukra maradnak, ami által olyan rendkívüli helyzetbe kerülnek, ami csak fokozza a további kizsákmányolásukat. Habár a legtöbb esetben ez a jelenség nem tartozik az emberkereskedelem jogi meghatározásába, ez az EU és tagállamai által elismert alapvető értékeket figyelembe véve elfogadhatatlan. Ellentétes továbbá a sport értékeivel. Szigorúan alkalmazni kell a tagállamok bevándorlási törvényei által előírt, a felügyelet nélküli kiskorúakra vonatkozó védelmi intézkedéseket. Fel kell venni a küzdelmet a sport terén a kiskorúakkal szembeni nemi erőszakkal és zaklatással szemben.

(42) A Bizottság továbbra is nyomon fogja követni az EU jogszabályainak a végrehajtását, különös tekintettel a fiatal személyek munkahelyi védelméről szóló irányelvre. A Bizottság nemrégiben tanulmányt indított el a gyermekmunkáról, kiegészítendő az irányelv végrehajtásának nyomon követését. A tanulmány ki fog térni az irányelv hatálya alá tartozó fiatal játékosok problémájára.

(43) A Bizottság javasolni fogja a tagállamok és a sportszervezetek számára, hogy működjenek együtt a fiatalok erkölcsi és fizikai integritása védelme érdekében, a hatályos jogszabályokról szóló tájékoztatás, a minimumkövetelmények megállapítása és a legjobb gyakorlatok megosztása révén.

4.6 Korrupció, pénzmosás és a pénzügyi bűncselekmények egyéb formái

A korrupció, a pénzmosás és a pénzügyi bűncselekmények egyéb formái helyi, nemzeti és nemzetközi szinten vannak kihatással a sportra. Tekintettel az ágazat nagyfokú nemzetköziségére, a sportágazaton belüli korrupciónak gyakran vannak határokon átvéő vonatkozásai. Az európai dimenzióval rendelkező korrupciós problémákat európai szinten kell kezelni. Az EU pénzmosásellenes mechanizmusainak a sportágazatban is hatékonyan kell működniük.

(44) A Bizottság támogatni fogja a sportérdekeket képviselő állami-magán partnerségeket és korrupcióellenes hatóságokat, melyek megállapítják a korrupcióval kapcsolatos érzékeny pontokat a sportágazaton belül, és támogatást nyújtanak az ilyen korrupció leküzdését szolgáló hatékony megelőző és represszív stratégiák kidolgozásában.

(45) A Bizottság továbbra is nyomon fogja követni az EU pénzmosásellenes jogszabályainak végrehajtását a tagállamokban, a sportágazat tekintetében.

4.7 A klubokra vonatkozó engedélyezési rendszerek

A Bizottság felismeri a stabil engedélyezési rendszerek hasznosságát a professzionális klubok esetében európai és nemzeti szinteken, mint a sporton belüli helyes igazgatás előmozdításának eszközeit. Az engedélyezési rendszerek általános célja annak biztosítása, hogy minden klub tiszteletben tartsa a pénzügyi irányításra és átláthatóságra vonatkozó azonos alapszabályokat, de tartalmazhatnak a diszkriminációra, az erőszakra, a kiskorúak védelmére és a képzésre vonatkozó rendelkezéseket is. Ezeknek a rendszereknek összeegyeztetőnek kell lenniük a versenyre és a belső piacra vonatkozó rendelkezésekkel, és nem léphetnek túl azon, ami a sport megfelelő szervezéséhez és működtetéséhez kapcsolódó legitim célkitűzések eléréséhez szükséges.

Az erőfeszítéseket az engedélyezési rendszerek végrehajtására és fokozatos megerősítésére kell összpontosítani. A labdarúgás esetében, ahol hamarosan kötelezővé válik az engedélyezési rendszer az európai rangadókon résztveő klubok számára, a fellépéseket az engedélyezési rendszerek nemzeti szinten való felhasználása előmozdítására és ösztönzésére kell összpontosítani.

(46) A Bizottság támogatni fogja a sportszervezetekkel folytatott párbeszédet annak érdekében, hogy foglalkozni lehessen az önszabályozó engedélyezési rendszerek végrehajtásával és megerősítésével.

(47) A labdarúgást véve kiindulópontként, szándéka konferenciát szervezni az UEFA-val, az EPFL-lel, a Fifproval, a nemzeti szövetségekkel és ligákkal az engedélyezési rendszerekről és az e téren kialakult legjobb gyakorlatokról.

4.8 Média

A sportágazat és a sporttal foglalkozó média (különösen a televízió) közötti kapcsolat kérdései alapvető fontosságúvá váltak, lévén hogy a közvetítési jogok a hivatásos sport elsődleges forrását jelentik Európában. A sportközvetítési jogok pedig számos médiaszolgáltató fő forrását jelentik.

A sport az új médiumok és az interaktív televíziós szolgáltatások kialakulásának fő mozgatórugója. A Bizottság továbbra is támogatni fogja a tájékoztatáshoz való jogot és az állampolgároknak a sportesemények közvetítéséhez való széleskörű hozzáférést, ami a társadalom számára vonzerővel és jelentőséggel bír.

Az EK-Szerződés versennyel kapcsolatos rendelkezéseinek az alkalmazása a sportesemények közvetítési jogainak az eladására tekintetbe veszi az e téren meglévő számos jellegzetességet. A sportközvetítési jogokat időnként együttesen értékesíti valamely sportszövetség, egyéni klubok nevében (ellentétben a jogokat egyenként értékesítő klubokkal). Habár a közvetítési jogok együttes értékesítése a verseny szempontjából aggályos, a Bizottság bizonyos feltételek mellett elfogadta azt. Az együttes értékesítés fontos lehet a bevétel újraelosztása szempontjából, és így eszközként szolgálhat a sporton belüli nagyobb fokú szolidaritás eléréséhez.

A Bizottság felismeri a bevétel (többek között egészen kis) klubok és a hivatásos és amatőr sport közötti méltányos újraelosztásának fontosságát.

(48) A Bizottság azt ajánlja a sportszövetségeknek, hogy kellő figyelmet fordítsanak a szolidaritási mechanizmusok létrehozására és fenntartására. A közvetítési jogok terén az ilyen mechanizmusok képezhetik a közvetítési jogok együttes értékesítés rendszerét, vagy a klubok általi egyéni értékesítés rendszerét, ám az mindkét esetben szilárd szolidaritási mechanizmushoz kapcsolódik.

5. NYOMON KÖVETÉS

A Bizottság a sportban érdekelt felekkel folytatott strukturált párbeszéd végrehajtása révén, a tagállamokkal való együttműködéssel, valamint a sportágazatban folytatott szociális párbeszéd előmozdításával nyomon fogja követni az e Fehér Könyvben bemutatott kezdeményezéseket.

5.1 Strukturált párbeszéd

Az európai sportot nagyszámú összetett és sokszínű struktúra jellemzi, melyek különböző jogi státusszal és önállósággal rendelkeznek a tagállamokban. Más ágazatokkal ellentétben és a szervezett sport természetéből adódóan az európai sportstruktúrák természetesen kevésbé kifejlettek, mint a nemzeti vagy nemzetközi szintű sportstruktúrák. Emellett az európai sportot általában kontinentális struktúrákkal összhangban szervezik, nem pedig EU-szinten.

Az érdekelt felek egyetértenek abban, hogy a Bizottságnak fontos szerepe van a sportról folytatott európai szintű vitához való hozzájárulás terén, alapot biztosítva a sportban érdekelt felekkel folytatott párbeszédhez. A Szerződések értelmében a Bizottság egyik feladata az érdekelt felekkel folytatott széleskörű konzultáció.

Tekintettel az összetett és sokszínű európai sportkultúrára, a Bizottság szándékában áll a következő szereplők bevonása strukturált párbeszédébe:

- Európai sportszövetségek
- Európai esernyőszervezetek a sport területén, nevezetesen az európai olimpiai bizottságok (EOC), az európai paralimpia bizottság (EPC) és az európai nem kormányzati sportszervezetek;
- Nemzeti esernyőszervezetek a sport területén és a nemzeti olimpiai és paralimpiai bizottságok;
- A sport egyéb, európai szinten képviselt szereplői, beleértve a szociális partnereket;
- Más európai és nemzetközi szervezetek, különösen az Európa Tanács sportstruktúrái és az ENSZ szervei, mint pl. az UNESCO és a WHO.

(49) A Bizottság szándéka strukturált párbeszédet szervezni a következő módon:

- EU sportfórum: a sportban érdekelt valamennyi fél éves találkozója;
- Tematikus megbeszélések, korlátozott számú résztvevővel.

(50) A Bizottság emellett törekedni fog a sportesemények fokozottabb európai láthatóságának az előmozdítására. Támogatja az európai sportfővárosok kezdeményezés további kidolgozását.

5.2 Együttműködés a tagállamokkal

A sportra vonatkozó, tagállamok közötti együttműködés EU-szinten informális miniszteri találkozók formájában történik, ezenkívül a sportigazgatók adminisztratív szintjén. Az EU sportminiszterei 2004-ben fogadták el a sportra vonatkozó gördülő ütemtervet, a tagállamok közötti, sporttal kapcsolatos megbeszélések elsőbbséget élvező témáinak meghatározására.

(51) Az e Fehér Könyvben felsorolt témák megvitatására a Bizottság javasolja a tagállamok és a Bizottság közötti meglévő együttműködés erősítését.

A Bizottság javaslata alapján a tagállamok szándékuk szerint erősíthetik a gördülő menetrend mechanizmusát, például az alábbiakkal:

- A sportpolitikai együttműködés prioritásainak közös meghatározása;
- Rendszeres jelentéstétel az EU sportminisztereinek az előrelépésről.

A szorosabb együttműködés megköveteli minden elnökség idején a sportminiszterek és a sportigazgatók találkozóinak a rendszeres megszervezését, amit a jövőbeli 18 hónapos elnökségek szempontjából figyelembe kell venni.

(52) A Bizottság jelentést tesz a „Pierre de Coubertin” cselekvési terv végrehajtásáról, a gördülő menetrend mechanizmusán keresztül.

5.3 Szociális párbeszéd

Tekintettel a sportirányítás egyre növekvő számú kihívására, az európai szintű szociális párbeszéd hozzájárulhat a munkaadók és sportolók közös gondjainak a kezeléséhez, többek között az ágazatban meglévő munkaviszonyokról és munkafeltételekről szóló megállapodásokkal, összhangban az EK-Szerződés rendelkezéseivel.

A Bizottság támogatja az általában a sportágazatban és a futballágazatban folytatott szociális párbeszéd megszilárdítását célzó projekteket. Ezek a projektek megteremtették az európai szintű szociális párbeszéd és az európai szintű szervezetek konszolidálásának az alapját. A szociális partnerek együttes kérésére a Bizottság ágazati szociális párbeszéd bizottságot hozhat létre. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a sportágazatban vagy annak alágazataiban (pl. labdarúgás) folytatott európai szociális párbeszéd olyan eszköz, amely lehetővé teszi a szociális partnerek számára, hogy tevékenyen és aktív részvétellel járuljanak hozzá a munkakapcsolatok és munkafeltételek kialakításához. Az e téren folytatott szociális párbeszéd egyúttal közös megállapodással kidolgozott magatartási kódexek vagy charták létrejöttét is eredményezheti, amely foglalkozhat a képzéssel, a munkafeltételekhez és a fiatalok védelméhez kapcsolódó kérdésekkel.

(53) A Bizottság ösztönzi és üdvözli a sportágazatban tevékenykedő európai szociális párbeszéd bizottságok felállítását célzó erőfeszítéseket. Továbbra is támogatásáról fogja biztosítani mind a munkaadókat, mind pedig a munkavállalókat, és nyílt párbeszédet fog folytatni a témában valamennyi sportszervezettel.

A támogatásnak, amelyet a tagállamoknak a kapacitásépítésre és a szociális partnereknek a konvergenciaregiónokban az Európai Szociális Alapon keresztül folytatott közös fellépésekre kell biztosítaniuk, felhasználhatónak kell lennie a szociális partnerek általi kapacitásépítésre a sportágazatban is.

6. KÖVETKEZTETÉS

A Fehér Könyv számos, a Bizottság által végrehajtandó vagy támogatandó intézkedést tartalmaz. Ezek az intézkedések együttesen alkotják a „Pierre de Coubertin” cselekvési tervet, amely iránymutatást ad a Bizottság számára a sporthoz kapcsolódó tevékenységei terén az elkövetkező években.

A Fehér Könyv teljes körűen kihasználja a hatályban lévő Szerződések által nyújtott lehetőségeket. A 2007 júniusi Európai Tanács megbízást adott a kormányközi konferenciának, amely a Szerződésnek a sportról szóló rendelkezését irányozza elő. Szükség esetén a Bizottság visszatérhet e kérdésre és további lépések megtételét kezdeményezheti a Szerződés új rendelkezésének kontextusában.

A Bizottság konferenciát fog szervezni abból a célból, hogy bemutassa a Fehér Könyvet a sportban érdekelt felek számára 2007 őszén. A Fehér Könyv megállapításait be fogják mutatni

az EU sportminisztereinek 2007 végén. A Fehér Könyvet be fogják továbbá mutatni az Európai Parlamentnek, a Régiók Bizottságának és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

[1] Pierre de Coubertin (1863-1937) francia pedagógus és történész, a modern Olimpiai Játékok alapítója.

[2] Az egyszerűség és világosság kedvéért e Fehér Könyv a „sport” definiálására az Európa Tanács által létrehozott értelmezést használja: „a fizikai aktivitás minden formája, amely alkalmi vagy rendszeres gyakorlás által a fizikai állóképesség és mentális jóllét kifejezését vagy fejlesztését, szociális kapcsolatok létrehozását vagy versenyeredmények elérését célozza minden szinten.”

[3] Különleges Eurobarometer (2004): Az Európai Unió polgárai és a sport

[4] COM(2007) 279 végleges, 2007.5.30.

[5] Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 18.-i ajánlása az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról (HL L 394, 2006.12.30.).

[6] D. Dimitrov / C. Helmenstein / A. Kleissner / B. Moser / J. Schindler: Die makroökonomischen Effekte des Sports in Europa, Studie im Auftrag des Bundeskanzleramts, Sektion Sport, Wien, 2006

[7] Pl. A FIA és az EOC által 2001-ben szervezett „A játék szabályai” elnevezésű konferencia, valamint a sport területén végzett 2006. évi független vizsgálat (Independent Sport Review).

[8] C-519/04P sz. Meca Medina kontra Bizottság ügy. EBHT, I-6991. További részletekért lásd a személyzeti munkadokumentumot.